

OD REDAKCJI

Ani się obejrzelśmy, a już gorące w tym roku lato ustąpiło miejsca jesieni a wraz z nią następuje powrót do intensywnej pracy. Czekają nas liczne interesujące konferencje naukowe – w najbliższym czasie *Bieszczadzkie Dni Psychiatryczne* w Arłamowie, w listopadzie *Neuropsychiatria i Neuropsychologia* w Poznaniu, w grudniu *Psychiatria 2015 Medforum* w Wiśle, w styczniu *Podlaskie Warsztaty Psychiatryczne* w Białowieży, a w lutym *Farmakoterapia, Psychoterapia i Rehabilitacja Zaburzeń Afektywnych* w Zakopanem. Mamy nadzieje, że wydarzenie te będą nie tylko okazją do poszerzenia wiedzy, ale i do wspólnych spotkań i większej integracji środowiska psychiatrów.

Oczywiście wszyscy przygotowujemy się już do czekającego nas w czerwcu przyszłego roku największego wydarzenia – Zjazdu Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego w Katowicach i związanych z nim wyborów nowego Zarządu PTP. Przy tej okazji po raz pierwszy zostanie wręczona symboliczna nagroda dla **Przyjaciela Czasopisma Psychiatria Polska**. Tytuł ten będzie przyznawany raz na trzy lata, podczas otwarcia zjazdu, dla osoby, która najbardziej angażuje się w rozwój i promocję Psychiatrii Polskiej poprzez cytowanie publikowanych u nas tekstów, recenzowanie, zapraszanie do współpracy najbardziej znanych ekspertów światowych. Laureata wyłoni Kapituła w składzie: prof. Janusz Rybakowski, prof. Przemysław Bieńkowski, prof. Jerzy Aleksandrowicz i prof. Dominika Dudek. Mamy nadzieję, że będzie to miłe podziękowanie dla osób wspomagających rozwój czasopisma, a równocześnie zachęta do dalszych działań w tym zakresie.

Bieżący numer Psychiatrii Polskiej poświęcony jest głównie związkom psychiatrii z medycyną somatyczną oraz badaniom kwestionariuszowym. Są to zagadnienia, do których badacze dość często się odnoszą. Czytając publikowane obecnie teksty warto powrócić również do poprzednich artykułów, które ukazały się w naszym czasopiśmie.

Dwie publikacje dotyczą stwardnienia rozsianego: akceptacji choroby oraz zaburzeń funkcji poznawczych. Psychiatra w swojej praktyce często napotyka na problemy psychiczne pacjentów z tym rozpoznaniem. Już w poprzednich numerach Psychiatrii Polskiej odnoszono się do tego zagadnienia: badano czynniki wpływające na jakość życia osób cierpiących na SM [1] oraz uwagę i hamowanie poznawcze [2]. Kolejne zagadnienia z pogranicza psychiatrii i medycyny somatycznej to obturacyjny bezdech senny, zespół niespokojnych nóg, choroba Huntingtona (tu warto powrócić do dwóch ciekawych opisów przypadków [3, 4]), łysienie plackowate. Ciekawy artykuł poświęcono potrzebom stomatologicznym osób z zaburzeniami odżywiania. Zachęcamy do lektury tego tekstu w powiązaniu z pracami poświęconymi zmianom pH śliny pacjentek z anoreksją [5] i z bulimią [6]. Bardzo aktualnym zagadnieniem są problemy psychologiczne i psychiatryczne pojawiające się podczas leczenia niepłodności. O ich klinicznych uwarunkowaniach

traktuje publikowana w bieżącym zeszycie praca Holki-Pokorskiej i wsp. Ta sama autorka w jednym z poprzednich numerów Psychiatrii Polskiej opisywała przypadek psychozy okołostymulacyjnej w przebiegu procedury zapłodnienia pozaustrojowego z zastosowaniem cytrynianu klomifenu oraz bromokryptyny [7]. Kolejna grupa zagadnień, które obejmuje bieżący numer naszego czasopisma, odnosi się do pacjentów z otyłością. Nowy tekst M. Pawłowskiej i D. Kalki odnosi się do poznawczego przetwarzania przez osoby otyłe bodźców związanych z pożywieniem. Pacjenci ze znaczną nadwagą nie tylko w dysfunkcjonalny sposób percepują i przetwarzają informacje na temat jedzenia, ale i mają bardzo zaburzony obraz własnej osoby. Opisywali to niedawno Bąk-Sosnowska i wsp. [8]. Otyłość to nie tylko choroba cywilizacyjna, powodująca poważne szkody zdrowotne, ale i problem dla psychiatry – osoby otyłe cierpią na zaburzenia depresyjne, doznają stanów lękowych, coraz więcej badań wskazuje na związek otyłości z innymi zaburzeniami psychicznymi, jak choroba afektywna dwubiegunowa (o czym traktuje tekst Siwka i wsp. w bieżącym numerze) czy ADHD [9]. Kolejne dwa teksty poświęcone są współwystępowaniu cukrzycy u dzieci i młodzieży z depresją i zaburzeniami odżywiania. Poprzednio zwracano w Psychiatrii Polskiej uwagę na zachowania autoagresywne w takiej grupie [10]. Cykl prac z zakresu psychiatrii i medycyny somatycznej domyka tekst na temat analizy konsultacji psychiatrycznych w szpitalu wielospecjalistycznym.

Druga grupa zagadnień w zeszycie, który oddajemy do Państwa rąk, dotyczy zastosowania kwestionariuszy w badaniach naukowych w psychiatrii, co wymaga opracowania polskich wersji najważniejszych narzędzi takich jak Kwestionariusz OQ 45.2, opisywany przez Simona i wsp., albo kwestionariusze SAD i FNE [11]. Dane kwestionariuszowe pozwalają także zobiektywizować skuteczność psychoterapii w dwóch najważniejszych obszarach – objawów i osobowości, co było przedmiotem niedawnych publikacji [12, 13] i ponownie pojawia się na naszych łamach. Z kolei A. Popiel i B. Zawadzki opisują właściwości psychometryczne polskiej wersji Kwestionariusza Poczucia Winy Związanego z Traumą. Autorka tego artykułu Agnieszka Popiel zajmuje się na co dzień terapią poznawczo-behawioralną osób dotkniętych traumą, a sposoby radzenia sobie z ich poczuciem winy opisała w tekście opublikowanym w ubiegłym roku [14].

Cieszy nas, że do Redakcji napływa coraz więcej listów, poświęconych istotnym zagadnieniom. W bieżącym numerze publikujemy list Ewy Bałkowiec-Iskry na temat bezpieczeństwa stosowania leków w czasie ciąży, równocześnie przypominając Państwu tekst Costoloni i wsp. dotyczący leków normotymicznych u kobiet ciężarnych [15].

Jednocześnie z radością zawiadamiamy o pobraniu pełnych tekstów Psychiatrii Polskiej z serwisu LinkOut (bezpośrednio powiązanego ze znanymi Państwu bazami NLM PubMed/Medline) już ponad 4500 razy.

Mamy nadzieję, że jesienna Psychiatria Polska spotka się ponownie z Państwa zainteresowaniem i życzliwym przyjęciem,

Dominika Dudek – Redaktor Naczelny
Jerzy Sobański
Katarzyna Klasa

Piśmiennictwo

1. Łabuz-Rozsak B, Kubicka-Bączyk K, Pierzchała K, Horyniecki M, Machowska-Majchrzak A, Augustyńska-Mutryn D i wsp. *Jakość życia chorych na stwardnienie rozsiane – związek z cechami klinicznymi choroby, zespołem zmęczenia i objawami depresyjnymi*. Psychiatr. Pol. 2013; 47(3): 433–442.
2. Tyburski E, Potemkowski A, Chęć M, Sołtys A, Mak M, Samochowiec A. *Specyfika procesów uwagi i hamowania poznawczego u osób ze stwardnieniem rozsianym o przebiegu rzutowo-remisyjnym z uwzględnieniem poziomu nastroju*. Psychiatr. Pol. 2014; 48(2): 307–318.
3. Grabski B, Siwek M, Dudek D, Jaeschke R, Banaszekiewicz K. *Objawy psychotyczne sugerujące schizofrenię u pacjenta z potwierdzonym rozpoznaniem choroby Huntingtona – opis przypadku*. Psychiatr. Pol. 2012; 46(4): 665–675.
4. Dubas-Ślemp H, Tylec A, Michałowska-Marmurowska H, Spychalska K. *Choroba Huntingtona zaburzeniem neurologicznym czy psychiatrycznym? Opis przypadku*. Psychiatr. Pol. 2012; 46(5): 915–922.
5. Paszyńska E, Słopeń A, Ślebioda Z, Dyszkiewicz-Konwińska M, Węglarz M, Rajewski A. *Ocena makroskopowa błony śluzowej jamy ustnej i analiza pH śliny u pacjentów z jadłowstrętem psychicznym*. Psychiatr. Pol. 2014; 48(3): 453–464.
6. Paszyńska E, Słopeń A, Węglarz M, Linden RWA. *Parametry śliny przyusznej u pacjentów z żarłocznością psychiczną (bulimia nervosa) – kontrolowane badanie kliniczne*. Psychiatr. Pol. 2015; 49(4): 709–720.
7. Holka-Pokorska J, Piróg-Balcerzak A, Stefanowicz A. *Przypadek „psychozy okołostymulacyjnej” w przebiegu procedury zapłodnienia pozaustrojowego z zastosowaniem cytrynianu kłomifenu oraz bromokryptyny*. Psychiatr. Pol. 2014; 48(5): 901–916.
8. Bąk-Sosnowska M, Naworska B, Owczarek A, Chudek J, Skrzypulec-Plinta V, Olszanecka-Glinianowicz M. *Strategie radzenia sobie z nadmierną masą ciała oraz szacunek do siebie i własnego ciała w kontekście analizy transakcyjnej*. Psychiatr. Pol. 2014; 48(3): 477–487.
9. Racicka E. *Związki między zespołem nadpobudliwości psychoruchowej (ADHD) a otyłością – systematyczny przegląd literatury*. Psychiatr. Pol. 2013; 47(1): 89–102.
10. Hacia S, Cichoń L, Nowak M, Fuchs A, Jarosz-Chobot P, Janas-Kozik M. *Zachowania autoagresywne u pacjentek chorujących na cukrzycę typu 1 leczonych na oddziale klinicznym psychiatrii i psychoterapii wieku rozwojowego – opis przypadków*. Psychiatr. Pol. 2013; 47(5): 887–896.
11. Sobański JA, Klasa K, Rutkowski K, Dembińska E, Müldner-Nieckowski Ł, Cyranka K. *Skala Unikania i Dystresu Społecznego (SAD) oraz Skala Obaw przed Negatywną Oceną (FNE) – ocena rzetelności i wstępna ocena trafności*. Psychiatr. Pol. 2013; 47(4): 691–703.
12. Mielimąka M, Rutkowski K, Cyranka K, Sobański JA, Müldner-Nieckowski Ł, Dembińska E i wsp. *Skuteczność intensywnej psychoterapii grupowej stosowanej w leczeniu zaburzeń nerwicowych i osobowości*. Psychiatr. Pol. 2015; 49(1): 29–48.
13. Styła R. *Różnice w zakresie skuteczności intensywnych programów leczenia zaburzeń osobowości i nerwic. Czy warto monitorować efektywność zespołu terapeutycznego?* Psychiatr. Pol. 2014; 48(1): 157–171.
14. Popiel A. *Terapia poznawcza poczucia winy związanego z traumą u osób z PTSD*. Psychiatr. Pol. 2014; 48(3): 615–625.
15. Costoloni G, Pierantozzi E, Goracci A, Bolognesi S, Fagiolini A. *Leki normotymiczne a cięża – przegląd*. Psychiatr. Pol. 2014; 48(5): 865–887.